

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Микола Дивак

«__» _____ 2024р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
зі спеціальності 051 - Економіка
ступінь вищої освіти - доктор філософії

Заслухано на засіданні ПК

протокол № 3 від 28.03.24р.

Тернопіль – 2024

Перелік питань PhD «Економіка» (Міжнародна економіка)

1. Сутність міжнародної торгівлі та її роль в системі світогосподарських зв'язків.
2. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
3. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
4. Міжнародна передача технологій: поняття та економічна роль у міжнародній економіці.
5. Міжнародний ринок технологій.
6. Форми міжнародної передачі технологій.
7. Конвертованість валюти: суть, види та режими.
8. Методи котирування валютного курсу.
9. Фактори, що впливають на валютний курс.
10. Фіксований валютний курс та способи його фіксації.
11. Суть та функції світового фінансового ринку.
12. Суть, причини та форми міжнародного руху капіталу.
13. Передумови формування та розвитку світового фінансового ринку.
14. Суть, мотиви та особливості залучення прямих іноземних інвестицій.
15. Суть, причини та види міжнародного портфельного інвестування.
16. Міжнародний ринок фінансових деривативів: суть та їх мета.
17. Форми та види міжнародного кредитування.
18. Основні функції та характерні ознаки міжнародного кредиту.
19. Сутність, структура та основні риси світового ринку праці.
20. Основні ринки тяжіння робочої сили.
21. Суть та причини міжнародної трудової міграції.
22. Форми міжнародної трудової міграції
23. Міжнародний поділ праці: суть та його форми.
24. Етапи розвитку світового господарства.
25. Форми міжнародної регіональної економічної інтеграції.
26. Теорія абсолютних переваг А.Сміта.
27. Теорія порівняльних переваг Д.Рікардо.
28. Теорія Хекшера — Оліна та її графічна інтерпретація.
29. Економічні ефекти від експорту/імпорту ПШ.
30. Концепція «Центр-периферія».
31. Структура платіжного балансу.
32. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
33. Інтеграційні процеси в Західній Європі.
34. Регіональні інтеграційні процеси в країнах Східної Європи.
35. Глобальні проблеми: причини виникнення та шляхи вирішення.
36. Міжнародне регулювання глобальних проблем.
37. Інтеграція України у сучасну світогосподарську систему.
38. Європейська валютна система.
39. Сучасні особливості та тенденції розвитку світового господарства.
40. Міжнародна економічна інтеграція: різні підходи до тлумачення цього феномену та основні характеристики даного поняття.

- 41.Рівні міжнародної економічної інтеграції: суть, основні характеристики та відмінності.
- 42.Передумови створення інтеграційних угруповань.
- 43.Шляхи формування міжнародних регіональних інтеграційних угруповань.
- 44.Форми регіональної економічної інтеграції та їх особливості.
- 45.Передумови створення ЗВТ.
- 46.Позитивні ефекти для країн-учасниць від створення ЗВТ.
- 47.Історія становлення ЄС: передумови, етапізація та структура.
- 48.Особливості створення Європейського економічного співробітництва (ЄЕС) та Євроатома.
- 49.Маастрихтська угода та створення ЄС.
- 50.Мета та особливості Амстердамського договору.
- 51.Лісабонська угода.
- 52.Структура Європейського Союзу.
- 53.Сфера діяльності Європейського Парламенту.
- 54.Європейська Комісія: склад, повноваження та особливості роботи.
- 55.Основні функції Ради ЄС.
- 56.Повноваження та склад Європейської Ради.
- 57.План Маршалла: успіхи його реалізації та передумова створення міжнародних організацій.
- 58.Імпортна політика ЄС.
- 59.Експортна політика ЄС.
- 60.Особливості єдиного митного тарифу ЄС.
- 61.Особливості підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС.
- 62.Торговельна політика України в контексті європейської інтеграції.
- 63.Процес лібералізації візового режиму між Україною та країнами ЄС.
- 64.Фінансово-економічна політика країн ЄС.
- 65.Диференціація соціально-економічного розвитку країн ЄС.
- 66.Політика подолання відсталості регіонів країн ЄС.
- 67.Бюджетно-боргова криза країн ЄС.
- 68.Проблема безробіття країн ЄС.
- 69.Виклики міграційної кризи країн ЄС.

Список рекомендованої літератури:

1. Савельєв, Є. В. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / Є. В. Савельєв, І. Я. Зварич. - 4-те вид., переробл. та доповн. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - 424 с.
2. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей очної й заочної форми навчання за редакцією проф. Архієреєва С.І. / Я.А. Максименко. – Харків : Видавництво Іванченка І.С., , 2018. – 124 с.
3. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М.

Грінко ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.

4. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.

5. Міжнародна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило, О. В. Бервено, Г. В. Стадник та ін.; за заг. ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено; Харк. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2020. 262 с.

6. Світова економіка: навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С.Логвінової. –Київ: ЦУЛ, 2019. – 328с.

7. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір [Текст] : [колект.] монографія / [О. І. Павлов та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Павлова ; Одес. нац. акад. харч.технологій, Каф. економіки пром-сті. - Одеса : Астропринт, 2019. - 269 с.: - ISBN 978-966-927-453-3

8. Міжнародна торговельна діяльність [Текст] : підручник / [В. В. Рокоча та ін. ; наук. ред. В. В. Рокоча] ; ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК". - Київ : ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК", 2018. - 696, [1] с.: - ISBN 978-966-170-025-2

9. Борисова Т. М. Міжнародна економічна конкуренція [Текст] : навч. посіб. / Т. М. Борисова ; Тернопіл. нац. екон. ун-т.- Тернопіль : ТНЕУ, 2019. - 231 с.: - ISBN 978-966-654-528-5

10. International Economics Theory and Policy. SIXTH EDITION. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld
http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf

11. Salvatore, Dominick. International economics [electronic resource] / Dominick Salvatore. – 11th ed. 1 online resource. Includes index. Description based on print version record and CIP data provided by publisher; resource not viewed. ISBN 978-1-118-17793-8 (cloth) 1. International economic relations. I. Title. HF1411 337–dc23
<https://ccsuniversity.ac.in/bridge-library/pdf/Dominick-Salvatore-International-Economics.pdf>

12. The core team the economy: a south asian perspective <https://www.core-econ.org/the-economy-south-asia/>

13. WTO. Trade and tariff data
https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm

14. World trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator. <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/WLD>

15. IMF <https://www.imf.org/en/Home>

16. World Economics <https://worldeconomics.com/>

17. OECD Statistics. <https://stats.oecd.org>

18. Basic Sources of International Economic Statistics <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-international-economics>

19. Trade and Globalization - Our World in Data <https://ourworldindata.org/trade-and-globalization> libguides.princeton.edu/internationalecon/major

Перелік питань PhD «Економіка» (Прикладна економіка)

1. Теоретичні аспекти фінансової стабільності підприємств.
2. Діагностика фінансової стабільності підприємств.
3. Сучасні концепції розвитку підприємств.
4. Концептуальні засади антикризового управління підприємством.
5. Антикризове управління як засіб запобігання банкрутству підприємств.
6. Проблеми формування системи управління основним капіталом на підприємстві.
7. Економічна суть і роль малого підприємництва.
8. Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва.
9. Фінансова стратегія фірми в сучасних умовах господарювання.
10. Особливості інноваційної стратегії підприємства.
11. Інвестиційна стратегія підприємства.
12. Суть і структура інноваційної діяльності.
13. Організаційні основи розвитку інноваційного підприємництва.
14. Організаційно-економічні особливості розвитку інноваційного бізнесу. Напрями підтримки інноваційного підприємництва.
15. Суть і структура інвестиційної діяльності.
16. Методи оцінки ефективності інвестицій.
17. Функціонування ринку. Функція держави в умовах регульованої ринкової економіки.
18. Основи державного регулювання економіки.
19. Регулювання економіки.
20. Світовий досвід макроекономічного регулювання економіки.
21. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
22. Загальна характеристика стратегічного управління проектами та програмами.
23. Стратегія організації.
24. Конкурентні стратегії.
25. Суть стратегічного планування.
26. Моделі стратегічного планування.
27. Суть соціально-економічної стратегії країни.
28. Проблеми економічного росту в Україні.
29. Основи формування регіональних цільових програм.
30. Вдосконалення регіональних цільових програм.
31. Формування державних програм соціально-економічного розвитку
32. Сутність загроз.
33. Внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці.
34. Індикатор економічної безпеки
35. Сутність і структура тіньової економіки.
36. Корупція в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.
37. Особливості тінізації економіки України.
38. Теоретичні та практичні аспекти економічної безпеки.

39. Складові елементи економічної безпеки.
40. Загрози економічній безпеці.
41. Тіньова економіка та її чинники.
42. Нелегальний вплив капіталу.
43. Гарантування економічної безпеки.
44. Сутність, цілі та процес формування промислової політики України.
45. Удосконалення системи управління промисловою політикою України.
46. Трансформація моделі промислової політики.
47. Світовий досвід реалізації промислової політики.
48. Досвід реалізації кластерної політики у країнах східної Європи.
49. Особливості формування державної регіональної промислової політики у розвинутих країнах світу.
50. Зміст цифрової економіки.
51. Інноваційні тренди цифрової економіки.
52. Базові поняття теорії інформаційної безпеки.
53. Передумови для розробки незалежної цифрової валюти.
54. Основи електронної комерції.
55. ERP – планування ресурсів підприємства.

Література

1. Barbosa F. de Holanda. Macroeconomic Theory: Fluctuations, Inflation and Growth in Closed and Open Economies; 1st ed., 2018. –435 p.
2. Greene, Joshua E. Macroeconomic Analysis and Policy: A Systematic Approach. –World Scientific Books, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 2018. –244 p.
3. Parkin M. Macroeconomics, 13th Edition, 2019.
4. Mitchell, Lawrence E. (2019) Corporate Governance: Values, Ethics, and Leadership. Tailor and Francis.
5. Borys O. Yazlyuk, Ruslan F. Brukhanskyi and Tetiana A. Bincharovska (2018). Effective land management in Ukraine using accounting and analytical support. Problems and Perspectives in Management, 16(2), 241-251. doi:10.21511/ppm.16(2).2018.22 (Scopus).
6. Borys Yazlyuk, Anatoliy Guley, Ruslan Brukhanskyi, Hanna Shovkopliias and Tetiana Shvydka (2018). Basic principles of financial markets regulation and legal aspects of the legislative requirements. Investment Management and Financial Innovations, 15 (1), 337-349.
7. Borys Yazlyuk, Vasyl Brych, Saak Hudratian, Khrystyna Snihur and Liudmyla Dermanska (2018). Prospects for use of coaching in Ukrainian banks. Banks and Bank Systems, 13(2), 116-129. doi:10.21511/bbs.13(2).2018.10.
8. Borys Yazlyuk, Svitlana Kozhemiakina, Andrii Cherkasov, Nadiia Reznik, Olena Zhuravka and Sergij Mazurov (2018). New workplace forecasting in the industrial sector of the Ukrainian economy. Problems and Perspectives in Management, 16(4), 384-394. doi: 10.21511/ppm.16(4).2018.32.
9. Yazlyuk B.O., Balanovska T.I., Gogulya O.P., Troian A.V., (2020). Profitability

Analysis of Digitalization of Precision Farming. International Journal of Advanced Science and Technology, 29(6s), 1030 - 1036.

10. Yazlyuk B.O., Shushpanov, D.G, Avhustyn, R.R., Sergiy, N., Demkiv, I.O., Agribusiness system hub for rural agrarian management. International Journal of Advanced Science and Technology, 29 (6), Pages 4614-4621.

11. Основи цифрової економіки. Навчальний посібник / За ред. Крисоватий А.І., Гулей А.І., Язлюк Б.О., Бутов А.М., Лип`яніна-Гончаренко Х.В., Максимович В.І. – Тернопіль: ЗУНУ, 2021 – 274 с.

12. Язлюк, Б. О. Кадрова політика підприємства: сутність та значення для потреб управління[Текст] / Борис Олегович Язлюк, Вікторія Леонідівна Вороніна, Вадим Олегович Гордієнко//Український журнал прикладної економіки. –2019. –Том 4. –№4. –С.191–198. –ISSN 2415-8453.

13. Язлюк Б.О. Тенденції та перспективи розвитку криптовалют у світовій фінансовій системі[Текст] / Анатолій Іванович Гулей , Борис Олегович Язлюк, Станіслав Анатолію ович Гулеи // Український журнал прикладної економіки. –2018. –Том 3. –№3. –С.8–19. –ISSN2415-8453.

14. Язлюк Б.О. Формування нової цифрової ери на межі реального та віртуального соціально-економічного простору взаємодії [Текст] / Анатолій Іванович Гулей , Борис Олегович Язлюк, Станіслав Анатолію ович Гулеи // Український журнал прикладної економіки. –2018. –Том 3. –№ 2. –С.17–26. –ISSN 2415-8453

15. Язлюк Б.О. Регіональні бюро з діагностики економічної безпеки суб'єктів господарювання в умовах організації добровільних об'єднань територіальних громад –засіб стратегічного безпекового розвитку [Текст] / Богдан Миколайович Андрушків, Борис Олегович Язлюк, Оксана Іванівна Вівчар, Ольга Богданівна Погайдак, Наталія Богданівна Кирич// Український журнал прикладної економіки. –2018. –Том 3. –№ 2. –С.8–16. –ISSN 2415-8453.

16. Язлюк Б.О. Прикладна економіка. Підручник / Б.О.Язлюка, А.І. Гулей, О.О. Красноруцький, Т.А. Власенко, А.М. Бутова. – Тернопіль: Крок, 2021. – 320 с.

Перелік питань PhD «Економіка» «Публічна політика»

1. Мікроекономіка та макроекономічна теорія як основа дослідження економічної системи.
2. Макроекономічний аналіз як інструмент публічної політики: суть, об'єкт, предмет, завдання, становлення та розвиток.
3. Економічна система як об'єкт макроекономічного аналізу: суть, типи, складові елементи. Методологія макроекономічних досліджень.
4. Національна економіка: сутність, структура, механізми функціонування та цілі розвитку.
5. Типи та моделі національних економік.
6. Критерії розмежування національних економічних систем.
7. Концепції макроекономічної політики.
8. Суть, цілі, засоби макроекономічної політики.
9. Макроекономічна стабілізація як основа здійснення макрополітики.
10. Народногосподарська кон'юнктура та кон'юнктурна політика держави.
11. Зміст та особливості проведення структурної політики.
12. Інноваційна та науково-технічна політика.
13. Інвестиційна складова структурної політики.
14. Регіональна економічна політика.
15. Особливості функціонування вільних економічних зон та територій пріоритетного розвитку.
16. Екологічні аспекти економічної політики.
17. Суть та засоби реалізації зовнішньоекономічної політики України. Економічний зміст і структура платіжного балансу.
18. Характеристика валютної політики. Вартість валюти та валютний курс.
19. Глобалізація і регіоналізація в системі світогосподарських зв'язків їх вплив на національну економіку.
20. Національна безпека та механізм її забезпечення.
21. Зміст, завдання, наслідки фіскальної політики уряду.
22. Автоматична та дискреційна фіскальна політика.
23. Бюджетне регулювання в системі фіскальної політики. Структурні елементи політики доходів. Структурні елементи політики видатків.
24. Регіональна фіскальна політика та інструменти її реалізації.
25. Бюджет регіону. Муніципальні позики.
26. Державний борг: вимірювання та механізм управління ним. Макроекономічні аспекти сеньйоражу.
27. Зміст, складові і завдання монетарної політики.
28. Сутність пропозиції грошей, рівень монетизації, грошовий та депозитний мультиплікатори.
29. Операції центрального банку, основні функції комерційних банків та механізм створення грошей.
30. Регулювання кредитної активності комерційних банків.
31. Ліцензування на проведення банківських операцій, банківська звітність, механізм здійснення банківського нагляду.

32. Суть та методика оцінки банківської ліквідності та платоспроможності.
33. Оцінювання результативності публічної політики.
34. Політика сталого розвитку національної економіки.
35. Інфляція як макроекономічне явище: оцінювання та механізми антиінфляційної політики.
36. Суть та механізм реалізації соціальної політики.
37. Механізм забезпечення інклюзивного розвитку національної економіки.
38. Політика повоєнного відновлення та розвитку України.

Рекомендована література

1. Бойко В.В. Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 225с.
2. Бондар І. С., Горник В. Г., Кравченко С. О., Кравченко В. В. Політика в публічному управлінні. К.: Ліра-К. 2020. 200с.
3. Дубова С.В. Електронне врядування. Навчально-методичний посібник. 2019. 144с.
4. Желюк Т.Л. Архітектура управління збалансованим розвитком національної економіки: монографія / за ред. Т.Л. Желюк. Тернопіль, Крок. 2017. 360с.
5. Желюк Т.Л. Сектори економіки в процесі реалізації державної регіональної політики / Т.Л. Желюк М.М. Шкільняк, А.Ф. Мельник, [та ін.] Вісник ТНЕУ. 2017. Вип. 4. С. 181-190. URL:<http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29138>
6. Інституціоналізація публічного управління в Україні : наук.-аналіт. доп. / за заг. ред. М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2019. 210 с. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/e760811a-c4bb-42dd-a5e1-cf33f3571d2f.pdf>
7. Лазор О.Д., Лазор О.Я., Юник І.Г. Основи публічного управління та адміністрування, 2021. 268 с.
8. Липровська Н.А., Письменний І.В. Публічна політика. Навч. Посібник. Дніпро. ДРІДУ НАДУ. 2018. 104с.
9. Макроекономіка та макроекономічна політика. / Мельник А.Ф., Желюк Т.Л., Длугопольський О.В., Панухник О.В. К.: Знання, 2008 р. 699с.
10. Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Желюк Т.Л., Попович Т.М. Національна економіка: навч. посібник / А.Ф. Мельник, А.Ю. Васіна, Т.Л. Желюк, Т.М. Попович за ред. А.Ф. Мельник. К.: Знання, 2011. 463с.
11. Петренко І. І. Особливості оцінювання публічної політики: уроки для України / І. І. Петренко, О. І. Салтовський, В. М. Федорченко, В. В. Колюх // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голова ред. ради), Л. І. Кормич (голов. ред.), І. М. Милосердна (виконавч. ред.), Т. М. Краснопольська (виконавч. ред.) [та ін.] ; НУ «ОЮА», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 69. С. 80-87.

12. План відновлення України Національної ради з відновлення chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/construction-urban-planning-modernization-of-cities-and-regions.pdf
13. План відновлення України. Національна рада з відновлення. 2022. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://uploads-ssl.webflow.com/625d81ec8313622a52e2f031/62c19ac16c921fc712205f03_NRC%20Ukraine%27s%20Recovery%20Plan%20blueprint_UKR.pdf
14. План відновлення України. Цифрова платформа. URL: https://recovery.gov.ua/ (дата звернення 10.12.2023р.)
15. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 2 березня 2022 року (A/RES/ES-11/1) і 24 березня 2022 року (A/RES/ES-11/2). URL: https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N22/293/36/PDF/N2229336.pdf?OpenElement
16. Таньчук О.А. Основні підходи до оцінювання ефективності публічного управління. Вісник НАРА. 2015. № 3. С.63-70.
17. Шаульська Г.М. Принципи «належного врядування»: перспективи впровадження в Україні. Держава та регіони. Серія: Державне управління. 2019 р. № 2 (66). С. 140–143
18. Якобчук В. Публічна служба: навч. Посібник. К.: Ліра, 2021. 394с.
19. Marij Swinkels How ideas matter in public policy: a review of concepts, mechanisms, and methods. International Review of Public Policy. 2020. p. 281-316. URL: https://doi.org/10.4000/irpp.1343
20. William N. Dunn. Public policy analysis : an integrated approach. Description: Sixth Edition. New York : Routledge, 2017. 499p.
21. Bucior, C., & Sica, A. (2019). Sociology as a female preserve: Feminization and redirection in sociological education and research. The American Sociologist, 50(1), 3–37.
22. Nichols, L.T. Editor's Introduction: Parsons in Contemporary Perspective: an Ongoing Moral Career. Am Soc 52, 1–11 (2021). URL: https://doi.org/10.1007/s12108-021-09485-1.
23. Zheliuk T., Zhukovska, A. Financial and legal instruments for promoting the implementation of sustainable development policy of the state (states, region). Фінансові інструменти реалізації політики сталого розвитку (держави та регіону). Journal of Management Information and Decision Sciences Volume 24, Issue 3, 2021, 1-16. URL: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57223088522 (SCOPUS).

Перелік питань PhD «Економіка» (Економічна кібернетика)

1. Необхідність математичного моделювання економічних процесів та явищ.
2. Кількісні та якісні характеристики економічної системи як об'єкта моделювання.
3. Логічні основи методу моделювання. Особливості та принципи математичного моделювання в економіці.
4. Етапи моделювання економічних процесів. Перевірка адекватності моделі, перевірка та оцінка результатів моделювання.
5. Класифікація економіко-математичних моделей.
6. Основні аспекти алгоритмічного (імітаційного) моделювання. Алгоритмічні моделі на промислових підприємствах.
7. Поняття виробничої функції (ВФ) та її економічний зміст. Види ВФ.
8. Функціональні та структурні моделі ВФ. Етапи побудови ВФ.
9. Основні властивості та характеристики виробничих функцій.
10. Макроекономічні ВФ та їх властивості.
11. Моделювання системи рейтингового управління. Моделі й методи процесу обчислення рейтингу економічних систем.
12. Неокласична задача споживання. Переваги споживача та його функція корисності.
13. Модель поведінки споживача. Функції попиту та граничної корисності грошей.
14. Дуальна задача споживання. Функція видатків.
15. Порівняльна статика споживання. Рівняння Слуцького і класифікація товарів.
16. Неокласична теорія поведінки фірми. Модель фірми.
17. Моделювання поведінки фірми на конкурентних ринках.
18. Ціна ринкової рівноваги. Рівновага за Курно.
19. Моделі взаємодії споживачів і виробників. Модель Еванса. Модель Вальраса.
20. Економіко-математична модель міжгалузевого балансу спільного продукту.
21. Міжгалузеві балансові моделі в аналізі економічних показників.
22. Класична модель ринкової економіки. Ринки в класичній моделі.
23. Кейнсіанські макроекономічні моделі ринків.
24. Монетарна модель економіки.
25. Види динамічних нелінійних моделей макроекономіки та методи їх реалізації. Врахування росту населення та технологічного прогресу в динамічних нелінійних моделях макроекономіки.
26. Макроекономічні моделі економічного зростання. Модель Солоу. „Золоте" правило накопичення.
27. Моделювання і аналіз макроекономічної політики. Стабілізація системи.
28. Загальна макроекономічна модель економічної динаміки. Функція агрегованого попиту. Агрегована пропозиція. Динаміка очікувань.
29. Лінійна модель інфляції.
30. Умова арбітражу та ефективний ринок. Рівняння арбітражу.
31. Рівняння динаміки суспільного боргу.
32. Загальні умови стабілізації державного боргу. Динаміка сеньйоражу.
33. Модель організації рекламної кампанії.

34. Модель оцінювання ринкової вартості підприємства.
35. Моделювання інвестиційних рішень. Модель вибору інвестиційного проекту з множини альтернативних варіантів.
36. Кібернетика як наука про управління. Становлення кібернетики як самостійного наукового напрямку.
37. Об'єкт, предмет та мета кібернетики. Комплекс теорій та дисциплін, що входять до складу кібернетики.
38. Виникнення економічної кібернетики. Об'єкт та предмет дослідження економічної кібернетики.
39. Методологічні основи економічної кібернетики. Методи дослідження.
40. Місце економічної кібернетики в комплексі економічних наук. Напрями розвитку економічної кібернетики. Розвиток економічної кібернетики в Україні.
41. Визначення системи. Елемент системи. Структура системи. Класифікація систем.
42. Системний підхід як методологія наукового пізнання і соціальної практики. Принципи системного підходу.
43. Рівні абстрактного опису систем. Системний аналіз як сукупність методологічних засобів. Етапи становлення і розвитку системного аналізу.
44. Аналогія та моделювання. Поняття моделі. Співвідношення між моделлю і оригіналом.
45. Метод моделювання. Визначення моделювання. Підходи до моделювання. Етапи моделювання. Аналіз функцій моделювання.
46. Основні поняття кібернетичного моделювання.
47. Математичне моделювання. Економіко-математичні моделі. Методологія економіко-математичного моделювання.
48. Управління – активна цілеспрямована дія. Умови існування системи управління.
49. Типи систем управління. Принципи управління. Види управління. Оптимальне управління. Зворотний зв'язок.
50. Теорія регулювання. Адаптивне управління. Принципи і закони управління. Критерії оптимального управління.
51. Реалізація оптимального управління. Системи підтримки прийняття рішень.
52. Інформація як засіб управління. Поняття інформації. Філософський та прагматичний його аспекти. Джерела інформації. Кількісне вимірювання інформації. Невизначеність.
53. Якісне оцінювання інформації. Семіотика. Інформаційні зв'язки. Кодування інформації. Економічна інформація. Економічна семіотика.
54. Потoki економічної інформації. Інформаційні ресурси. Інформаційні технології та системи.
55. Загальна характеристика економічної системи. Функціонування економічних систем. Поняття «ресурс», варіантність використання ресурсів.
56. Системний підхід до дослідження економічної системи. Ідентифікація економічної системи.
57. Основні принципи автоматичного регулювання і управління. Регулятори зворотного зв'язку.

58. Елементи теорії лінійних операторів. Кібернетична інтерпретація дій з операторами.
59. Теорія автоматів та її основні застосування. Застосування принципів теорії автоматичного управління (ТАУ) в економіці.
60. Економічна система як система управління. Виробничі системи. Фінансові системи.
61. Принципи декомпозиційного аналізу економічних систем. Координація в ієрархічних системах управління.
62. Концепції побудови ієрархічної структури. Методи декомпозиційного аналізу.
63. Декомпозиція по діях та одиницях та координація результату за допомогою цін.
64. Декомпозиція за діяльністю та одиницями за допомогою лімітації результатів. Комбіновані класи методів.
65. Організаційна структура виробничої системи і види організацій. Методи аналізу виробничої системи. Методи контролю виробничих процесів.
66. Аналіз системи громадського споживання.
67. Метод системної динаміки Дж.Форрестера.
68. Економетричний підхід до аналізу економічних систем.
69. Імітаційний підхід в економічному аналізі.
70. Методологія синтезу економічної системи. Загальна задача синтезу об'єкта управління.
80. Загальна задача синтезу системи управління. Моделі і методи синтезу структури системи управління.
81. Синтез функціональної структури. Синтез організаційної структури.
82. Підхід Ст.Біра до синтезу економічних систем. Проектування автономії підрозділів життєздатної системи. Система регулювання діяльності підрозділів.
83. Управління стабільністю внутрішнього середовища системи. Моделювання взаємодії системи із зовнішнім середовищем. Прийняття рішень в життєздатній системі.
84. Проблеми оптимізації економічних систем. Класифікація задач оптимізації економічних систем.
85. Методика розв'язування задач оптимізації.
86. Загальна задача оптимізації економічних систем. Загальний принцип розв'язання задачі. Принцип Парето. Умови глобального оптимуму.
87. Критерії оптимальності. Принцип максимуму Понтрягіна.
88. Методи аналізу слабо структурованих проблем.
89. Кількісні методи системного аналізу.

Рекомендована література

1. Фетісов В.С. Пакет статистичного аналізу даних STATISTICA : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 114 с.
2. Piccoli, Gabriele; Pigni, Federico (July 2018). [Information systems for managers: with cases](#) (Edition 4.0 ed.). Prospect Press. p. 28.
3. Kasitskij A., Bidyuk P., Gozhyi A. Effective expectation maximization algorithm

- implementation using multicore computer systems // *Informatyka, Automatyka, Pomiaru w Gospodarce i Ochronie Środowiska*, 2018. 4(4). pp. 35-37
4. Кобилін А. М. Системи обробки економічної інформації : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 234 с.
  5. Харів Н.О. Бази даних та інформаційні системи: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 127 с.
  6. Буйницька Оксана. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 240 с.
  7. Campbell S. L. Modeling and Simulation in Scilab/Xcos with XcosLab 4.4, Second Edition. / Stephen L. Campbell, Jean-Philippe Chancelierand, Ramine Nikoukhah. Springer, 2017.
  8. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 104 с.
  9. Остервальдер О, Пінє Ів. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. К., Альпіна Паблішер Україна, 2020. 288 с
  10. Орловський, Д.Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення: навч. посіб. у 2 ч.;. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. Ч. 1 : Моделювання бізнес-процесів: методи та засоби, 2018. 335 с.
  11. Орловський, Д.Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення: навч. посіб. у 2 ч.. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. Бізнес-процеси: аналіз, управління, удосконалення, 2018. 432 с.
  12. Семенова К. Д., Тарасова К. І. Бізнес-статистика : Підручник. К : ФОП Гуляєва В.М., 2018. 210 с.
  13. Шуляр Р.В. Розвиток економіко-управлінського інструментарію забезпечення бізнес-процесів: моделювання, регулювання та економічне обґрунтування: Монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 276 с.
  14. Пістунов І.М. Моделювання бізнес процесів [Електронне видання]: навчальний посібник. Д.: НТУ «ДП», 2021. 130 с.
  15. Клебанова Т.С., Гур'янова Л.С, Чаговець Л.О. Бізнес-аналітика багатомірних процесів : навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 272 с.
  16. Григорків В.С. Моделювання економіки: підручник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 360 с.
  17. Варенко В. М. Системний аналіз інформаційних процесів : навч. посіб. Київ : Талком, 2019. 208 с.
  18. Виклюк Я. І., Камінський Р.М., Пасічник В.В. Моделювання складних систем: навчальний посібник. / за заг. ред. В. В. Пасічника. Львів : "Новий Світ-2000", 2019. 404 с.
  19. Козьменко О. В., Кузьменко О. В. Економіко-математичні методи та моделі (економетрика): Навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 406 с.
  20. Руська Р. В. Економетрика: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022.
  21. Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В., Рудич А.І. Статистика: навч. пос. Полтава: РВВ ПДАУ, 2021. 300 с.
  22. Пирожков С.І., Рязанцева В.В., Моторин Р.М. Статистика: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.

- 23.Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навч. пос. К.: КНУ, 2019. 350 с.
- 24.J. Köhler, M. A. Müller and F. Allgöwer, "Nonlinear reference tracking with model predictive control: An intuitive approach", *Proc. Eur. Control Conf.*, 2018.
- 25.Baumeister C., Hamilton J. D. (2019) Structural interpretation of vector autoregressions with incomplete identification: Revisiting the role of oil supply and demand shocks. *American Economic Review*, 109, 5, pp. 1873-1910
- 26.Kilian L., Zhou X. (2020) The econometrics of oil market VAR models. Lee C. F. Chapter 1: Introduction to Financial Econometrics, Mathematics, Statistics, and Machine Learning. *Handbook of Financial Econometrics, Mathematics, Statistics, and Machine Learning*, 2020. P. 1-99.

Перелік питань PhD «Економіка» (Економічна теорія)

1. Специфіка наукового економічного пізнання та методологія економічної науки (позитивна та нормативна сторони економічної теорії, раціоналізм та емпіризм).
2. Структура економіки та її рівні (мікроекономіка, мезоекономіка, макроекономіка, міжнародна економіка, глобальна економіка).
3. Фактори виробництва та їх структура. Обмеженість економічних ресурсів та їх альтернативний характер; економічний зміст «кривої виробничих можливостей («трансформації»)», фактори її зміщення.
4. Поняття ринку та ринкової форми функціонування економіки: структурні взаємозв'язки. Функціональна диференціація та класифікація ринків.
5. Товар і його властивості. Концепція корисності. Кардиналістська і ординалістська версії граничної корисності блага (умови рівноваги споживача) Криві байдужості, лінія бюджетних обмежень та їх графічний вираз.
6. Теоретичний аналіз походження та змісту грошей, функції грошей, їх форми.
7. Функціональні форми грошей та сучасні готівкові, депозитні, кредитні гроші, цифрові валюти.
8. Грошова система та її складові. Історичні системи біметалізму та монометалізму і їх еволюція. Сучасна система фіатних грошей (часткове резервування, інституціоналізація емісії центральним банком).
9. Кількісне тлумачення оптимального обсягу грошей у «рівнянні обміну» І. Фішера та його інтерпретація М. Фрідменом. Монетаристська концепція кількості грошей.
10. Грошова маса, поняття грошових агрегатів та концепція ліквідності.
11. Інфляція та дефляція як форми виходу за межі оптимального обсягу грошей. Економічна природа, форми, типи, рівні і наслідки інфляції та дефляції.
12. Ціна товару. Функції ціни в економіці та теоретичні дискусії довкола проблеми її визначення. Економічний аналіз методів ціноутворення.
13. Закон попиту. Характер залежності обсягів попиту на товар від коливань

ринкової ціни. Парадокси Гіффена та Веблена. Нецінові чинники впливу на попит.

14. Закон пропозиції. Характер залежності обсягів пропозиції товару від коливань ринкової ціни. Нецінові чинники пропозиції і графічне відображення їх впливу на пропозицію товару.
15. Еластичність попиту і пропозиції, методи їх визначення.
16. Ціна ринкової рівноваги та механізм її досягнення. Поняття рівноважної ціни, причини та наслідки порушення ринкової рівноваги.
17. Рівновага за умов монопольних і державних обмежень ринкового ціноутворення.
18. Суть, функції, форми і види підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємництва.
19. Теорія фірми: ринки, контрактні відносини та трансакційні витрати.
20. Організаційно-правові форми підприємства та їх характеристика.
21. Форми підприємств за рівнем концентрації і централізації виробництва.
22. Класифікація фірм з точки зору функціональної спеціалізації та форм власності.
23. Еволюція теорій фірмового управління. Історичні та сучасні концепції менеджменту та маркетингу.
24. Ринкова структура та критерії визначення її типів. Моделі галузевих ринків та їх характерні ознаки.
25. Досконала конкуренція як особливий тип ринкової структури. Логіка ціноутворення і визначення обсягів виробництва та доходу за умов досконалої конкуренції.
26. Умови, причини виникнення і форми монополії. Особливості функціонування моделі ринку чистої монополії. Специфіка ціноутворення та формування доходів за умов чистої монополії.
27. Економічні та соціальні наслідки монополізації економіки. Рівень монопольної ринкової влади і система показників її оцінки.
28. Монополістична конкуренція як форма недосконалої конкуренції, особливості ціноутворення та формування доходів фірм в моделі монополістичної конкуренції. Роль нецінової конкуренції.
29. Поведінка фірми за умов олігополії, специфіка формування доходів підприємств за умов олігополістичного ринку.
30. Ринок праці, його суть та умови виникнення. Конкурентна та моносонічна моделі ринку праці.
31. Моделі організації ринку праці (централізована, децентралізована моделі ринку праці). Структурні реформи ринків праці.
32. Повна і неповна зайнятість. Причини виникнення безробіття з точки зору різних економічних концепцій. Форми, рівні безробіття. Закон Оукена.
33. Заробітна плата як форма факторного доходу. Кількісні визначення заробітної плати (номінальна і реальна заробітна плата; індекс реальної заробітної плати; інімальна заробітна плата; прожитковий мінімум).
34. Економічні передумови виникнення ринку грошей та капіталів. Процент як ціна грошового капіталу. Норма процента. Процентні ставки та

- механізм функціонування ринку грошей та капіталів.
35. Особливості кредиту як економічної категорії. Форми кредиту. Закономірності функціонування кредитного ринку.
  36. Кредитно-банківська система. Види банків, функції та операції центрального та комерційних банків.
  37. Фінансовий ринок та фінансова система. Банківська та ринкова моделі фінансових систем: особливості, переваги та недоліки. Особливості розвитку небанківських фінансових інституцій.
  38. Суть і специфіка ринку природних ресурсів, рідкісність і невідтворюваність природних ресурсів та їх вплив на співвідношення попиту і пропозиції. Нееластичність пропозиції природних ресурсів.
  39. Поняття ренти. Основи теорії ренти. Рента як ціна фактору природних ресурсів.
  40. Теоретичні підходи до пояснення структури розподілу доходів між факторами виробництва. Проблема нерівності у розподілі факторних доходів.
  41. Методи вимірювання нерівності в розподілі доходів. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині.
  42. Теоретичні засади обрахунку та виміру результатів функціонування економіки країни. Поняття національного продукту та його форми.
  43. Аналіз структури ВВП за категорією використання та категорією доходу.
  44. Показники, похідні від ВВП (валовий національний дохід, валовий національний використовуваний дохід, особистий дохід, дохід особистого використання).
  45. Концепція національного багатства. Національне багатство, ВВП на одну особу та рівень розвитку країни.
  46. Макроекономічна ефективність виробництва та система її показників.
  47. Сучасні альтернативи системі національних рахунків.
  48. Статичні та динамічні підходи до аналізу економічних процесів.
  49. Поняття номінального та реального продукту. Дефлятор ВВП та його економічний зміст. Індексні методи відображення номінальних та реальних факторів зростання національного продукту.
  50. Теорія мультиплікатора Дж. М. Кейнса. Чинники споживання, заощадження та інвестування в динаміці національного продукту.
  51. Теоретичні підходи до визначення макроекономічної рівноваги. «Часткова» і «загальна» ринкова рівновага, модель загальної економічної рівноваги Л. Вальраса, «Парето-оптимум».
  52. Циклічні коливання як форма макроекономічної нестабільності. Класифікація теоретичних підходів до циклічних коливань. Основи антициклічної політики.

Рекомендована література

1. Економічна теорія: навч. посіб. / за ред. С. І. Архієреєва. Харків : НТУ «ХП», 2020. 230 с.
2. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. – 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.
3. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. Білецька, О. Білецький, В. Савич. К. : Центр учбової літератури, 2021. 688 с.
4. Економічна теорія. Практикум / А. Базилюк, Ж. Дерій, В. Концева, І. Хоменко. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.
5. Інформаційні продукти, послуги, ринок [Текст] : навч. посіб. / В. М. Варенко, С. А. Борисенко. К. : Талком, 2021. 188 с.
6. Камінська Т. М. Основи економічної теорії : підручник / Т. М. Камінська. – 2-ге вид., випр. К. : ВСВ «Медицина», 2018. 232 с.
7. Кіштайні Найл. Коротка історія економіки / пер. з англ. Андрій Калинюк. К. : Наш Формат, 2022. 256 с.
8. Ковальчук В. Світова економіка : її історія та дослідники. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 632 с.
9. Маррон Дональд. Економіка за 30 секунд / пер. з англ. Маркіян Оліярник. К. : BookChef, 2020. 160 с.
10. Мацелюх Н., Розум О., Максименко І., Теліщук М. Основи економічної науки: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2019. 324 с.
11. Організація підприємницької діяльності [Текст] : навч. посіб. / [авт. кол.: Л. І. Антошкіна, Г. І. Фролова, Ю. М. Фролов, І. В. Трикоз]. К. : Талком, 2021. 369 с.
12. Основи економічної теорії (для управлінців) [Текст] : навч. посіб. / Ю. Є. Петруня, В. Ю. Петруня, Н. С. Ковтун. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. 131 с.
13. Уразов А., Саух І., Вікарчук О. Основи економічної теорії : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 312 с.
14. Kelton, S. The Deficit Myth: Modern Monetary Theory and the Birth of the People's Economy. *PublicAffairs*, 2020. 327 p.
15. Martin J. Osborne and Ariel Rubinstein, *Models in Microeconomic Theory*. Cambridge, UK: Open Book Publishers, 2020. 342 p.
16. Skidelsky, R. Money and Government : A Challenge to Mainstream Economics United Kingdom : Penguin, 2019. 512 p.
17. Sowell, Th. *Basic Economics*, 2020.
18. Yueh, L. *The Great Economists*. United Kingdom : Penguin, 2019. 368 p.

Перелік питань PhD «Економіка» (Регіональна економіка)

1. Джерела походження та напрями формування науки про регіони та територіальну організацію господарства (економіки).
2. Структура теорій регіональної економіки і просторової організації господарства. Концепції “факторів розвитку і розміщення”.
3. “Штандортні” моделі розміщення виробництва і розселення. Науково-технічні (інноваційні) концепції просторової організації економіки.
4. Теорії “регіонального економічного розвитку”. Теорії та концепції розміщення виробництва і розвитку регіонів радянського і сучасного періодів.
5. Поняття про закон і закономірність. Закони універсальні, загальні і спеціальні. Закони об’єктивні, суб’єктивні і соціальні. Закономірності розміщення виробництва.
6. Принципи регіональної політики – правила, критерії раціональної територіальної організації господарства і економіки регіонів.
7. Поняття про зовнішні і внутрішні фактори регіонального розвитку. Класифікація факторів. Динамічність, взаємозалежність і взаємозамінність факторів. Характеристика основних факторів розміщення продуктивних сил.
8. Загальнонаукові методи аналізу та обґрунтування просторової організації господарства і економічного розвитку регіонів.
9. Спеціальні методи дослідження просторової організації господарства і економічного розвитку регіонів.
10. Методи аналізу соціально-економічного розвитку регіонів (регіональна діагностика).
11. Методи прогнозування просторової організації господарства і регіональної економіки.
12. Поняття про територію, регіон, район. Поняття про економічний простір.
13. Територіальний поділ праці і територіальна організація господарства. Форми територіальної організації господарства.
14. Види економічних регіонів.
15. Складові економічного регіону: природа – господарство (економіка) – населення (соціум). Галузева структура регіону. Спеціалізація, комплексність і ефективність регіону.
16. Проблеми типології регіонів. Поняття про проблемні регіони. Типи депресивних регіонів.
17. Регіони з спеціальним режимом інвестування. Переваги і недоліки їх функціонування. Привабливість формування технопарків і технополісів, інноваційних центрів.
18. Показники, що характеризують спеціалізацію і комплексний розвиток економічних районів.
19. Місце регіональної економічної політики у системі державного регулювання. Суб’єкти і об’єкти державної регіональної економічної політики.

20. Суть, мета і завдання (напрями) регіональної політики. Основні принципи її проведення. Методи регіональної політики (адміністративні, економічні, прямої і побічної дії, гальмуючі і стимулюючі).

21. Суть регіонального управління. Мета і завдання регіонального управління, окремі його елементи, принципи і механізми. Правова база регіональної політики і управління. Роль місцевого самоврядування.

22. Поняття про регіональні (місцеві) фінанси. Банківська система у регіонах. Фінансові потоки у регіонах. Регіональні цінні папери і фондові ринки.

23. Територіальні принципи податкової системи країни. Види і ставки місцевих податків. Регіональні (місцеві) бюджети. Міжбюджетні відносини. Види трансфертів: субсидії, дотації і субвенції. Фінансова основа місцевого самоврядування. Позабюджетні фонди.

24. Промисловість України і форми її територіальної організації.

25. Суть поняття “господарство”, “національна економіка”, “економічна система”. Основні ознаки національної економіки. Види економічних систем та основні їх характеристики.

26. Структура господарства: галузева і просторова (територіальна). Класифікація видів економічної діяльності в Україні.

27. Економічна оцінка природних ресурсів. Методичні підходи до економічної оцінки природних ресурсів. Поняття про природно-ресурсний потенціал регіону.

28. Рівень життя населення України: регіональні особливості. Чинники і наслідки зниження людського потенціалу.

29. Економіка як єдність регіональних соціально-економічних систем. Диференціація регіонів України за рівнем розвитку.

30. Типологія регіонів України за рівнем і особливостями розвитку. Необхідність спеціальної регіональної політики для проблемних регіонів.

31. Поняття інвестиційного клімату як співвідношення інвестиційного потенціалу і інвестиційних ризиків, їх оцінка. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України. Їх типологія за ступенем привабливості.

32. Роль зовнішньоекономічних зв'язків в умовах сучасної глобалізації і регіоналізації економіки світу. Основні форми міжнародних економічних зв'язків.

33. Зовнішньоторговельний баланс країни, його динаміка, чинники змін. Товарна структура експорту і імпорту України, регіональна структура і географія зовнішньої торгівлі. Зовнішньоторговельний баланс послуг.

34. Міжнародні кредитно-фінансові стосунки України. Іноземне інвестування, його види. Структура іноземного інвестування. Роль у формуванні економіки регіонів України спільних підприємств і спеціальних економічних зон.

35. Інноваційні зв'язки України і їх форми. Сфера інформаційних послуг. Міжнародний консалтинг. Регіональні проблеми розвитку експорту туристичних послуг в Україні.

36. Сталий розвиток: екологія та економічний прогрес. Зміст поняття стійкого розвитку. Критика концепції сталого розвитку.

37. Моделі індикаторних систем сталого розвитку. Методичні підходи до розробки індикаторів стійкого розвитку.

38. Типологія індикаторів сталого розвитку: індикатори руху, стану і реакції. Агреговані показники та індикатори сталого розвитку (чистий економічний добробут, істинні заощадження, індекс людського розвитку, індекс економічної свободи, рівень глобалізації).

39. Системи “зелених” національних рахунків. Взаємозв'язок між економічним зростанням, природним капіталом і добробутом.

40. Напрями реалізації концепції сталого розвитку. Пріоритети збалансованого регіонального розвитку України.

41. Світовий досвід державного регулювання регіонального розвитку. Нова регіональна політика: сумісність цілей регіональної, інвестиційної і інноваційної політики. Концепція “регіонального синергізму”.

42. Міжнародні інноваційні зв'язки України та їх форми. Механізми стимулювання інновацій. Оцінка регіональних особливостей експортного інноваційного потенціалу України.

43. Регіональний економічний розвиток України в умовах війни та повоєнного відродження.

Рекомендована література

1. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Регіональна економіка: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 121с.

2. Дадашев Б. А., Гордієнко В. П., Обливанцов В. В. Регіональна економіка: структурно-логічний навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 202 с.

3. Державна економічна політика регіонального розвитку: навч. посіб. / М.А. Латинін, О.Ю. Бобровська, Г.О. Дорошенко та ін.; за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна, д.е.н, проф. В. Б. Родченка. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 420 с.

4. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Регіональна економіка: навч. посіб. для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 284 с.

5. Іщук С.І. Розміщення продуктивних сил (теорія, методи, практика). Київ: Європейський університет фінансів, інформатики, менеджменту і бізнесу, 2017. 184 с.

6. Мазур А.Г. Регіональна економіка: проблеми відтворення та управління. Вінниця, 2017. 263 с.

7. Олійник Т. Г., Мельник І. О., Горобченко О. А. Регіональна економіка : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2017. 119 с.

8. Регіональна економіка: Підручник / за ред. Є.П. Качана. Київ: Знання, 2011. 670 с

9. Регіональна економіка та природокористування / за ред. Голікова А.П.: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 352 с.

10. Соляр В. В., Анісімова О. В. Регіональна економіка: тренінг курс: Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня

бакалавр галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка». Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2021. 173с

Додаткова література

11. Дергалюк Б. В. Роль інтелектуального капіталу для здійснення структурної модернізації регіональної економіки. *Інвестиції: практика та досвід* № 5-6. 2020. С. 17–20.
12. Завадських Г.М. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості регіону. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. №17. С. 152-155. URL: <http://globalnational.in.ua/issue-17-2017>
13. Мікловда, В. П., Латинін К. І., Фіалковський А. Р. Фактори розвитку регіональної економіки в контексті системної парадигми. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Проблеми економіки та управління*. № 4. 2019. С. 68-74.
14. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/156-19#Text>
15. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України № 2850-IV від 08.09.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2850-15#Text>
16. Регіональна економіка : підручник / О. М. Бандурка та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, акад. НАПрН України, проф. О. М. Бандурки, д-ра екон. наук, проф. О. В. Носової ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Золота миля, 2016. 333 с.
17. Стеченко Д.М. Управління регіональним розвитком: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2017. 431 с.
18. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с.
19. Шашина, М. В. Параметри структурної модернізації регіональної економіки. *Агросвіт*. № 8. 2020. С 72–76.
20. Fleischmann K., Daniel R., Welters R. Developing a regional economy through creative industries: innovation capacity in a regional Australian cityю *Creative Industries Journal*. 2017. Vol. 10. №. 2. P. 119-138.
21. Liu S. et al. A three-scale input-output analysis of water use in a regional economy: Hebei province in China. *Journal of Cleaner Production*. 2017. Vol. 156. P. 962-974.
22. Loizou E. et al. The role of agriculture as a development tool for a regional economy *Agricultural Systems*. 2019. Vol. 173. P. 482-490.